

Laidiens: 09.12.1999., Nr. 408/409

Ministru kabineta noteikumi Nr. 401

Rīgā 1999.gada 7.decembrī (prot. Nr.68, 6.§)

Bīstamo kravu autopārvadājumu noteikumi

Izdoti saskaņā ar Autopārvadājumu likuma 12.panta piekto daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā notiek Eiropas valstu nolīgumā par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu (ADR) (turpmāk - ADR nolīgums) minēto bīstamo kravu starptautiskie un iekšzemes autopārvadājumi.

2. Šie noteikumi neattiecas uz bīstamajām kravām, kuras pārvadā:

2.1. fiziska persona savām vajadzībām (lietošanai mājāsaimniecībā) mazumtirdzniecībai paredzētā iesaiņojumā;

2.2. mehānisma (iekārtas) aprīkojumā, kas paredzēts tā darbības nodrošināšanai, ja tas nav minēts ADR nolīgumā;

2.3. uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) papildu darbības nodrošināšanai (piegāde celtniecības objektu vietās, remontiem, tehniskajai apkalpošanai u.tml.), izņemot uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) pašapgādi, bet ne vairāk par 450 litriem vienā iesaiņojumā un tādā apjomā, kas nepārsniedz ADR nolīguma 10011.marginālā noteiktās vērtības;

2.4. glābšanas un avārijas dienesta autotransporta līdzekļi;

2.5. Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām;

2.6. slēgtā uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) teritorijā, ja pārvadāšana nenotiek pa ceļu saskaņā ar Ceļu satiksmes likumu.

3. Bīstamās kravas iedala šādās klasēs:

3.1. sprāgstošas vielas un izstrādājumi - 1.klase;

3.2. gāzes - 2.klase;

3.3. viegli uzliesmojoši šķidrumi - 3.klase;

3.4. viegli uzliesmojošas cietas vielas un materiāli - 4.1.klase;

3.5. pašuzliesmojošas vielas - 4.2.klase;

3.6. vielas, kuras kontaktā ar ūdeni izdala viegli uzliesmojošas gāzes - 4.3.klase;

3.7. oksidējošas vielas - 5.1.klase;

3.8. organiskie peroksīdi - 5.2.klase;

3.9. indīgas vielas - 6.1.klase;

3.10. infekciozas vielas - 6.2.klase;

3.11. radioaktīvi materiāli - 7.klase;

3.12. korodējošas vielas - 8.klase;

3.13. pārējās bīstamās vielas un izstrādājumi - 9.klase.

4. Pārvadājot 7.klases bīstamās kravas, papildus šo noteikumu prasībām nepieciešams ievērot likuma "Par radiācijas drošību un kodoldrošību", Ministru kabineta 1998.gada 14.aprīļa noteikumu Nr.136 "Kodolmateriālu uzskaites un kontroles kārtība", Ministru kabineta 1998.gada 28.jūlija noteikumu Nr.266 "Noteikumi par radioaktīvo vielu drošu transportēšanu" un Ministru kabineta 1999.gada 3.augusta noteikumu Nr.268 "Noteikumi par darbībām ar radioaktīvajiem atkritumiem" prasības, kā arī saņemt licenci, ko saskaņā ar Ministru kabineta 1996.gada 20.jūnija noteikumiem Nr.223 "Kārtība, kādā izsniedzamas licences un atļaujas darbībām ar radioaktīvajām vielām un citiem jonizējošā starojuma avotiem" izsniedz Vides valsts inspekcija, bet, pārvadājot bīstamos atkritumus, nepieciešams saņemt transportēšanas atļauju, ko saskaņā ar Ministru kabineta 1996.gada 17.septembra noteikumiem Nr.353 "Kārtība, kādā noformējami dokumenti darbībām ar bīstamajiem atkritumiem" izsniedz reģionālā vides pārvalde vai Vides valsts inspekcija.

5. Bīstamās kravas tukšo, neattīrīto taru pārvadā, ievērojot tās ADR nolīguma prasības, kādas paredzētas attiecīgajā tarā iesaiņotās bīstamās kravas pārvadāšanai.

6. Bīstamās kravas tukšo un atbilstoši tehniskajām prasībām attīrīto taru pārvadā kā parastu kravu.

7. Ja bīstamo kravu pārvadā iesaiņojumā tādā apjomā, kas saskaņā ar ADR nolīgumu ir uzskatāms par ierobežotu daudzumu, ievēro ADR nolīguma prasības attiecībā uz:

7.1. ierakstu transporta dokumentā;

7.2. iesaiņošanu;

7.3. iesaiņojumu marķēšanu.

8. Ja bīstamo kravu pārvadā iesaiņojumā tādā apjomā, kas nepārsniedz ADR nolīguma noteikumu 10011.marginālā noteiktās vērtības (turpmāk - izņēmuma daudzums), ievēro:

8.1. ADR nolīgumu attiecībā uz:

8.1.1. iesaiņojumu un tā apzīmēšanu;

8.1.2. kravu pārvadāšanas veidiem;

8.1.3. portatīvām apgaismošanas ierīcēm;

8.1.4. kravu iekraušanu un izkraušanu;

8.1.5. transportlīdzekļu uzraudzību;

8.1.6. aizliegumu lietot uguni un atklātu liesmu 1.klases vielu un priekšmetu iekraušanas, izkraušanas un pārvadāšanas laikā;

8.1.7. speciālu ventilāciju transportlīdzekļos, kas pārvadā noteiktas 2.klases gāzes;

8.2. šo noteikumu 15.1., 30.1. un 30.2.apakšpunktu un 31.punktu.

9. Dažādu bīstamo kravu pārvadāšanas veidus (iesaiņotas kravas pārvadāšana autotransporta līdzekļa kravas kastē vai konteinerā, neiesaiņotas beramas kravas pārvadāšana, tukša un neattīrīta iesaiņojuma pārvadāšana, neiesaiņotas kravas pārvadāšana konteinerā, kravas pārvadāšana cisternā utt.) reglamentē ADR nolīgums.

II. Prasības autotransporta līdzeklim

10. Autotransporta līdzekļa sastāvā, kurš pārvadā bīstamo kravu, nedrīkst būt vairāk par vienu piekabi vai puspiekabi.

11. Bīstamo kravu pārvadā slēgtā vai pārklātā autotransporta līdzeklī, ja:

11.1. iesaiņojuma materiāls ir jutīgs pret mitrumu;

11.2. iesaiņojums satur:

11.2.1. 4.2., 4.3., 5.2., 6.2. un 9.klases vielas un priekšmetus;

11.2.2. 4.1.klases vielas un priekšmetus ar pozīcijas numuru 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49 un 50;

11.2.3. 5.1.klases vielas un priekšmetus ar pozīcijas numuru 11, 12, 13 un 16.

12. Bīstamo kravu pārvadā autotransporta līdzeklī, kura konstrukcija atbilst ADR nolīgumā noteiktajām tehniskajām prasībām.

13. Lai apliecinātu attiecīgā autotransporta līdzekļa atbilstību šo noteikumu 14.punktā minētajām prasībām, autocisternai, autotransporta līdzeklim ar noņemamu cisternu un baterijtransportlīdzeklim, ja to ietilpība pārsniedz 1 m³, autotransporta līdzeklim ar cisternkonteineru, ja tā ietilpība pārsniedz 3 m³, autotransporta līdzeklim, kas pārvadā 1.klases bīstamo kravu, kā arī šāda veida piekabju (puspiekabju) vilcējam nepieciešams normatīvajos aktos noteiktā kārtībā izsniegt atbilstības sertifikāts.

14. Šo noteikumu 13.punktā minētajiem autotransporta līdzekļiem, kas reģistrēti Latvijā, starptautiskajos autopārvadājumos par atbilstības sertifikātu tiek uzskatīts noteiktu bīstamo vielu pārvadājumiem paredzēta transportlīdzekļa sertifikāts (1.pielikums), iekšzemes autopārvadājumos - noteiktu bīstamo vielu iekšzemes pārvadājumiem paredzēta transportlīdzekļa sertifikāts (2.pielikums), ko izsniedz bezpeļņas organizācija valsts akciju sabiedrība "Ceļu satiksmes drošības direkcija" (turpmāk - Ceļu satiksmes drošības direkcija).

III. Prasības autotransporta līdzekļa aprīkojumam

15. Autotransporta līdzekli, kas pārvadā bīstamās kravas, apgādā ar:

15.1. vismaz vienu pārnēsājamu ugunsdzēsamo aparātu ar minimālo ietilpību 2 kg sausa pulvera (vai ekvivalentu daudzumu citas uguni slāpējošas vielas) degoša motora vai kabīnes dzēšanai. Dzēšanas līdzeklis nedrīkst veicināt kravas degšanu. Autotransporta līdzeklim papildus var būt pastāvīgs automātiski iedarbināms ugunsdzēsamais aparāts degoša motora dzēšanai;

15.2. vienu pārnēsājamo ugunsdzēsamo aparātu ar vismaz 6 kg sausa pulvera (vai ekvivalentu daudzumu citas uguni slāpējošas vielas) riepu (bremžu) un (vai) kravas dzēšanai. Dzēšanas līdzeklis nedrīkst veicināt autotransporta līdzekļa motora vai kabīnes degšanu. Ja autotransporta līdzekļa pilna masa ir mazāka par 3,5 tonnām, pārnēsājamā ugunsdzēsamā aparāta ietilpība drīkst būt 2 kg ugunsdzēsīgās vielas. Pārvadājot 6.2.klases bīstamās kravas, šajā apakšpunktā minētie ugunsdzēsamie aparāti nav nepieciešami;

15.3. vismaz vienu autotransporta līdzekļa svaram un riteņu diametram atbilstošu paliktņi, kas izmantojams, lai nepieļautu autotransporta līdzekļa izkustēšanos no vietas;

15.4. spilgtas krāsas virsjaku ar atstarojošiem elementiem un pārnēsājamu apgaismes iekārtu (lampu) katram autotransporta līdzekļa apkalpes loceklim;

15.5. divām avārijas (brīdinājuma) zīmēm (atstarojošiem konusiem vai trīsstūriem, mirgojošiem dzeltenas (oranžas) krāsas signāllukturiem, kas darbojas neatkarīgi no autotransporta līdzekļa elektrosistēmas) un citu aprīkojumu, kas nepieciešams atbilstoši ADR nolīguma prasībām sastādītajā instrukcijā (avārijas kartē) paredzēto darbību veikšanai.

16. Ja tiek pārvadātas saspiestas vai sašķidrinātas gāzes, kas ir bīstamas elpošanas orgāniem vai var radīt saindēšanos un ADR nolīguma bīstamo vielu sarakstā ir apzīmētas ar burtu "T", katram autotransporta līdzekļa apkalpes loceklim nepieciešama elpošanas orgānu aizsargierīce, kas pasargā no attiecīgās gāzes.

17. Ugunsdzēsamo aparātu dzēšanas reaģenti nedrīkst izdalīt indīgas gāzes autovadītāja kabīnē.

IV. Autotransporta līdzekļa pazišanas zīmes un bīstamības zīmes

18. Autotransporta līdzekli, kas pārvadā bīstamās kravas, izņemot šo noteikumu 9. un 10.punktā minētos gadījumus, marķē ar Ministru kabineta 1999.gada 19.janvāra noteikumu Nr.15 "Ceļu satiksmes noteikumi" 6.pielikumā minēto transportlīdzekļa pazišanas zīmi Nr.9 (turpmāk - transportlīdzekļa pazišanas zīme).

19. Atļauts izmantot tādas transportlīdzekļa pazišanas zīmes, kuru izmēri, krāsojums, gaismas atstarošanas spēja, ugunsizturība un citas īpašības atbilst ADR nolīguma prasībām.

20. Pārvadājot bīstamās kravas iesaiņojumā, autotransporta līdzeklim priekšpusē un aizmugurē novieto transportlīdzekļa pazišanas zīmes, nenorādot uz tām pārvadājamās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus.

21. Pārvadājot bīstamas kravas ar autocisternu vai autotransporta līdzekli ar noņemamu cisternu, transportlīdzekļa pazišanas zīmes var novietot šādi:

21.1. transportlīdzekļa pazišanas zīmes novieto transportlīdzekļa priekšpusē un aizmugurē (nenorādot pārvadājamās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus), kā arī katras cisternas vai tās nodalījuma abās pusēs (norādot cisternā vai tās nodalījumā esošās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus);

21.2. ja cisternā vai tās nodalījumos pārvadā viena nosaukuma bīstamo vielu, transportlīdzekļa pazišanas zīmes uzstāda tikai cisternas priekšpusē un aizmugurē (norādot pārvadājamās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus);

21.3. ja autocisternas nodalījumos vienlaikus pārvadā tādus dažādus naftas produktus kā benzīns, petroleja un dīzeļdegviela (arī kurināmā degviela), transportlīdzekļa pazišanas zīmes uzstāda tikai autocisternas priekšpusē un aizmugurē (norādot tās pārvadājamās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus, kurai ir viszemākā uzliesmošanas temperatūra). Kravas pavadzīmē norāda katras vielas izvietojumu autocisternas nodalījumos.

22. Autocisternai un noņemamai cisternai uz sāniem un aizmugurē novieto arī pārvadājamās vielas bīstamības zīmi saskaņā ar ADR nolīguma prasībām.

23. Pārvadājot cietas vielas kā beramu bīstamo kravu, transportlīdzekļa pazišanas zīmes novieto katra autotransporta līdzekļa vai konteineru sānos (norādot pārvadājamās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus), kā arī priekšpusē un aizmugurē (nenorādot pārvadājamās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus). Ja pārvadā vienu bīstamo vielu, transportlīdzekļa pazišanas zīmes atļauts novietot tikai autotransporta līdzekļa priekšpusē un aizmugurē (norādot pārvadājamās vielas ADR nolīgumā minētos bīstamības un ANO identifikācijas numurus). Pārvadājamās vielas bīstamības zīmes šajā gadījumā novieto autotransporta līdzekļa sānos un aizmugurē.

24. Ja bīstamo kravu iesaiņojumā pārvadā konteinerā, konteineru abos sānos novieto tādu pašu bīstamības zīmi, kāda ir bīstamās kravas iesaiņojumam saskaņā ar ADR nolīgumu.

25. Pārvadājot beramu bīstamo kravu cisternkonteinerā vai konteinerā, atbilstošas bīstamības zīmes novieto cisternkonteineru vai konteineru abos sānos.

26. Ja cisternkonteineru vai konteineru ar beramu bīstamo kravu pārvadā tā, ka šo noteikumu 22.punktā minētās bīstamības zīmes nav redzamas no autotransporta līdzekļa ārpuses, atbilstošas bīstamības zīmes novieto arī autotransporta līdzekļa sānos un aizmugurē.

27. Ja bīstamā krava ir izkrauta un autotransporta līdzeklis ir attīrīts un degazēts, bīstamības zīmes un transportlīdzekļa pazišanas zīmes noņem vai aizklāj.

V. Dažādu bīstamo kravu iekraušana

28. Ja vienā autotransporta līdzekļa kravas nodalījumā iekrauj dažādas bīstamās kravas, pirms iekraušanas pārbauda, vai tas ir atļauts ADR nolīgumā.

29. Ja bīstamās kravas atrodas atsevišķos, slēgtos konteineros ar vienlaidu (bez spraugām) sienām, dažādu bīstamo kravu iekraušanai vienā autotransporta līdzeklī ierobežojumu nav.

VI. Bīstamo kravu autopārvadājumu dokumenti

30. Pārvadājot bīstamās kravas, papildus normatīvajos aktos minētajiem dokumentiem kravu autopārvadājumiem nepieciešami šādi dokumenti:

30.1. rakstiska instrukcija (avārijas karte), kurā saskaņā ar ADR nolīguma prasībām kravas nosūtītājs norāda katras pārvadājamās bīstamās kravas grupas, vielas vai priekšmeta nosaukumu, klasi un ANO identifikācijas numuru un sniedz informāciju par kravas bīstamību un drošības prasībām, kā arī par iespējamās avārijas (ugunsgrēka, kravas izlišanas, izbiršanas) seku likvidāciju un autovadītāja rīcību. Šo instrukciju raksta valodā, kuru saprot autovadītājs, kā arī kravas nosūtīšanas un saņemšanas valstu un tranzītvalstu valodās;

30.2. nosūtītāja deklarācija (bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem - latviešu valodā, starptautiskajiem pārvadājumiem - kravas nosūtītājas valsts valodā un angļu vai franču, vai vācu valodā), kurā norādīts, ka kravu var pārvadāt pa autoceļiem un ka tās stāvoklis, sagatavošana, iesaiņojums un apzīmējums (marķējums) atbilst ADR nolīgumam. Nosūtītāja deklarācija var būt atsevišķs dokuments vai ietverts kravas pavadzīmē;

30.3. noteiktu bīstamo vielu pārvadājumiem paredzēta transportlīdzekļa sertifikāts vai noteiktu bīstamo vielu iekšzemes pārvadājumiem paredzēta transportlīdzekļa sertifikāts, ja kravu pārvadā autotransporta līdzekļos, kas minēti šo noteikumu 13.punktā;

30.4. ADR nolīguma prasībām atbilstoša autovadītāja apliecība bīstamo kravu pārvadājumiem, ja bīstamās kravas apjoms pārsniedz izņēmuma daudzumu un atbilst vienam no šādiem nosacījumiem: